

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2020

SLOVO ŘEDITELE

Rokem obrovské pomoci ze strany veřejnosti se stal rok 2020 pro rezervaci velkých kopytníků v bývalém vojenském prostoru Milovice. Tisíce dárců přispěly na záchranu světově unikátního projektu, který dostala do existenčních potíží extrémně pomalá práce úřadů. Rezervace, která měla být podle původních dohod dokončena na přelomu let 2015 až 2016 nakonec přišla neustálým odsouváním podpisu příslušných smluv o možnost financování z dlouhodobě domluvených finančních zdrojů. Ve chvíli, kdy se zdálo, že je po letech úsilí a neustálých bojů za dokončení projektu vše ztraceno, vzdušná se obrovská vlna solidarity. Díky velkému množství dárců se nakonec podařilo ve veřejné sbírce získat potřebné 2 miliony korun na dokončení rezervace pro divoké koně, zubry a pratury.

Jen těžko si přitom lze představit složitější a komplikovanější dobu, než měsíce loňského roku, kdy se sbírka konala. Jen několik dní po jejím vyhlášení Česko naplno zasáhla pandemie koronaviru covid-19. Ta ochromila ekonomiku, naplnila nemocnice a postihla snad každou rodinu v zemi. Lidé z nejvíce postižených oborů přicházeli o zaměstnání a zdroje příjmů. Další nevěděli, jestli se bez práce neocitnou za několik týdnů nebo měsíců. Rodiny se nemohly setkávat se svými nejbližšími, mnoho lidí mezi desítkami tisíc obětí ztratilo své příbuzné či známé. S dalšími se dlouhé týdny nebo měsíce nemohli vidět. Přesto všechno lidé nezapomněli na malý kousek přírody, kde se divokým koním a dalšími velkým kopytníkům daří léčit nemocnou krajinu a vracet do ní ohrožené druhy květin, motýlů a dalších druhů, které jinak z tuzemské přírody mizí. Za tuto podporu v nejtěžších chvílích patří všem obrovské poděkování. Až se jednou bude hodnotit, jak se Česko vypořádalo s ničivou epidemií koronaviru, záchrana rezervace velkých kopytníků bude patřit k nejsvětlejším kapitolám tohoto příběhu.

Nejen ve znamení záchrany rezervace byl rok 2020. Ta dále pomáhala s obnovou přírody v Česku i v zahraničí. Tři zubří samice narozené v bývalém vojenském prostoru Milovice pomohly v lednu založit novou rezervaci u Rokycan. Mladý zubří býk zase obohatil genetickou rozmanitost stáda v nizozemském Národním parku Zuid Kennemerland. Přírůstky divokých koní pomohly se založením dvou nových rezervací na Třeboňsku a Pardubicku. Za svůj přínos v oblasti adaptace krajiny na globální oteplování získal projekt prestižní Cenu SDGs v kategorii Změna klimatu.

Dalibor Dostál, ředitel obecně prospěšné společnosti Česká krajina

KDO JSME

Obecně prospěšná společnost Česká krajina je celostátní nezisková organizace působící v oblasti ochrany přírody, krajiny a životního prostředí. Jejím hlavním cílem je ochrana biologické rozmanitosti (biodiverzity), zmírňování dopadů klimatických změn na přírodu i člověka a adaptace krajiny na změny klimatu.

Součástí těchto snah je vytváření sítě nestátních přírodních rezervací, které umožní přežití ohrožených druhů rostlin a zvířat, případně jejich návrat do oblastí, kde byly v minulých desetiletích nebo staletích vyhubeny.

Základem našeho přístupu jsou nejenom ekologická a vědecká kritéria, ale také ekonomický přístup. Zkušenosti ochrannářských organizací z celého světa ukazují, že právě vytváření nestátních rezervací je dlouhodobě nejlevnější a nejefektivnější způsob ochrany životního prostředí.

Příroda se po celá tisíciletí vyvíjela přirozeným způsobem bez zásahu člověka, a obnova přirozených procesů v rezervacích je nejlevnějším způsobem údržby krajiny i ochrany živočichů a rostlin.

Fungující ekosystémy jsou nejlevnějším způsobem údržby krajiny, zejména v době odlivu obyvatel venkova do měst. Dlouhodobě snižují potřebu umělých zásahů na údržbu krajiny, která zatím daňové poplatníky stojí několik miliard korun ročně.

Společnost Česká krajina založil v roce 2007 Dalibor Dostál, politolog, novinář a pozdější šéfredaktor celostátní redakce Deníku. V práci neziskové organizace se rozhodl spojit celoživotní lásku k přírodě se zkušenostmi, které získal během svého dlouholetého působení v médiích, kde kromě funkce šéfredaktora zastával rovněž pozice šéfa domácí a ekonomické redakce či šéfa zpravodajství.

Rezervace velkých kopytníků, kterou ochrannářská organizace založila v roce 2015, se stala první na světě, kde se vyskytují divocí koně, zubří a zpětně šlechtění pratuři. Za svůj přínos v oblasti ochrany přírody získala organizace a její projekty tři významná ocenění. V roce 2019 Cenu Josefa Vavrouška a Cenu prezidenta Ekofilmu, v roce 2020 pak Cenu za udržitelnost SDGs v oblasti Změny klimatu.

CO DĚLÁME

Společnost Česká krajina se věnuje zastavení úbytku biodiverzity a pracuje na projektech její obnovy. Zaměřuje se například na záchranu cenných přírodních luk a pastvin prostřednictvím návratu velkých kopytníků. Zkušenosti ze zahraničí ukázaly, že je to nejefektivnější a nejlevnější cesta k ochraně rostlinných a živočišných druhů v bezlesých lokalitách.

Naplňováním našeho programu se snažíme přispět k naplnění cíle Evropské komise stabilizovat biodiverzitu v rámci EU. Hlavním projektem v této oblasti je vybudování Národního centra biodiverzity, jakési „Noemovy archy“ pro ohrožené druhy v České republice.

Druhým cílem je boj s klimatickými změnami, které představují vážnou hrozbu nejenom pro druhovou rozmanitost v České republice, ale představují riziko pro ekonomický rozvoj země a životní úroveň jejích obyvatel.

Jednou z nejúčinnějších cest je obnova půdy. Vědci upozorňují, že zlepšení stavu půdy a její schopnosti vázat uhlík o pouhých 4 promile by vyřešilo všechna současná klimatické problémy. Právě rezervace velkých kopytníků přitom mají na obnovu půdy velmi pozitivní vliv. Přírodní pastviny se zdravými půdami tak napomáhají prevenci uvolňování CO₂ do atmosféry i zadržování vody v krajině. Věnujeme se rovněž vysazování biologicky hodnotných stromů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO₂. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO₂.

JAK PRACUJEME

Společnost Česká krajina spolupracuje při naplňování svých cílů s předními institucemi, vědeckými ústavy i významnými podniky a společnostmi. Nejdeme cestou konfrontace, naší snahou je zapojit do ochrany životního prostředí co největší okruh subjektů.

Příklady ze zahraničí ukazují, že právě zapojení významných ekonomických, společenských a vědeckých subjektů umožňuje dosáhnout v ochraně přírody nejlepších výsledků. Věříme, že společně to dokážeme i v České republice. Podnikům nabízíme naplňování Společenské odpovědnosti firem (Corporate social responsibility – CSR) v jedné ze tří základních oblastí tohoto přístupu – ochraně životního prostředí.

SBÍRKA SPOLEČNĚ PRO PŘÍRODU

V rámci osvědčení o konání veřejné sbírky z Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 14. 2. 2014 pokračovala také v loňském roce veřejná sbírka Společně pro přírodu ve prospěch našeho projektu Národního centra biodiverzity. Navázala tak na předchozí sbírku zahájenou 1. ledna 2011.

Způsob konání sbírky je shromažďováním příspěvků na předem vyhlášeném bankovním účtu a přispívání prostřednictvím dárcovských SMS, jejichž provozovatelem je Fórum dárců ve spolupráci s Asociací provozovatelů mobilních sítí. Dárcovskou zprávu ve tvaru DMS KRAJINA 30 mohou zájemci posílat na číslo 87 777 a její hodnota je 30 Kč. Veřejnost může na stejné číslo zasílat také zprávy DMS KRAJINA 60 nebo DMS KRAJINA 90, jejichž hodnota je 60 Kč a 90 Kč. On-line metodami může veřejnost přispívat v rámci programu Darujspravne.cz na adrese <http://www.darujspravne.cz/krajina>.

Číslo sbírkového účtu:

2100540679/2010

účet je vedený u Fio banky.

Všem dárcům, kteří ve sbírce přispěli na naše projekty, moc děkujeme.

ČESKÁ KRAJINA NA INTERNETU

Společnost Česká krajina je rovněž na sociálních sítích a pravidelně publikuje informace o svých projektech internetu. Česká krajina je v současnosti na internetu dostupná na těchto adresách:

Oficiální web:

<http://www.ceska-krajina.cz>

Facebook:

<http://www.facebook.com/CeskaKrajina>

Twitter:

<http://twitter.com/CeskaKrajina>

Instagram:

https://www.instagram.com/ceska_krajina_official/

ZMĚNA KLIMATU

Změna klimatu je jedním z nejzávažnějších problémů současnosti a zmírnění postupu globálního oteplování představuje jednu z největších výzev pro lidstvo.

Jednu z nejúčinnějších metod snižování koncentrací CO_2 , hlavního skleníkového plynu v atmosféře, přitom představuje obnova půdy a zvyšování objemu organických látek v ní. Zdravá půda s vysokým obsahem organické hmoty dokáže vázat uhlík, a bránit tak jeho úniku ve formě CO_2 do atmosféry, ale i zadržovat vodu při prudkých, přívalových deštích. Právě pastva velkých kopytníků, na niž se společnost Česká krajina zaměřuje, přitom s obnovou půdy výrazně pomáhá. Zmírnění následků globálního oteplování znamená přínos nejen pro životní prostředí, ale také pro zemědělství a život lidí v Česku. Kromě toho se organizace věnuje výsadbě biologicky hodnotných stromů i snaze o zvyšování pestrosti tuzemských lesů. Lesy v přirozené skladbě totiž dokáží odolávat změnám klimatu výrazně lépe než nepůvodní monokultury.

Globální oteplování představuje celosvětovou hrozbu, nejohroženější je přitom příroda v Evropě, včetně České republiky. V minulosti to již potvrdily klimatické změny provázející střídání dob ledových a meziledových. Ty ochudily Evropu o rostlinné i živočišné druhy výrazně více než ostatní světadíly. Proto dnes roste ve východní Asii šestkrát víc a na východě Ameriky dvakrát více druhů stromů než v Evropě.

Významným nedostatkem České republiky je chybějící síť fungujících biokoridorů. Ty mají klíčový význam pro pohyb rostlin a živočichů, pro něž je migrace jedinou možností záchrany před negativními následky klimatických změn.

Například nárůst průměrných teplot 3 stupně Celsia by znamenal posunutí areálů rozšíření jednotlivých druhů o 300 až 400 kilometrů severně. Řada druhů není schopna migrace na takové vzdálenosti a oteplení by pro ně mělo fatální důsledky. Pro organismy, které mohou migrovat, zase představuje nepřekročitelnou překážku fragmentace biotopů, které nejsou propojeny fungujícími biokoridory.

NAŠE PROJEKTY

Projekty společnosti Česká krajina chrání původní přírodu v České republice, ale zároveň usilují o to, aby byly prospěšné také člověku. Kromě ochrany ohrožených živočišných a rostlinných druhů slouží také jako prevence před povodněmi a pomáhají k čistějšímu ovzduší v oblastech nejvíce postižených smogem

Návrat zubrů do České republiky

Nejstarší projekt společnosti Česká krajina, který vznikl v době založení organizace v roce 2007. Jeho součástí je jak vytváření podmínek pro návrat zubrů popularizací tohoto tématu ve společnosti, tak příprava reintrodukčního projektu. V závěru roku 2015 dovezla společnost Česká krajina do milovické rezervace stádo 8 zubrů, nejdříve sedm samic, poté i samce. Šlo o největší transport těchto ohrožených zvířat v historii České republiky.

Návrat divokých koní

Divocí koně byli po tisíce let součástí české přírody. Řada přirozených biotopů a přírodních procesů je závislá na přítomnosti velkých kopytníků v krajině. Divocí koně jsou přitom klíčovým druhem, který hraje hlavní roli v odstraňování agresivních a dominantních druhů trav. Díky divokým koním se znovu daří obnovovat květnaté a na motýly bohaté přírodní louky na velkých plochách krajiny.

Návrat praturů

Pratur patřil po tisíce let ke nejrozšířenějším druhům zvířat, která v Evropě žila. Pro člověka byl významný i tím, že se stal předkem veškerého domácího skotu. Ani tento přínos pro lidstvo ani jeho početnost však nezabránilo tomu, aby člověk pratura roku 1627 nevyhubil. Vědci z Wageningenské univerzity proto začali ve spolupráci s ochranáři v roce 2008 pracovat na projektu takzvaného zpětného šlechtění. Společnost Česká krajina přivezla do ČR v roce 2015 první stádo praturů v celé střední a východní Evropě.

Národní centrum biodiverzity

Stejně jako v celé Evropské unii, ani v České republice se nedaří zastavit pokles druhové rozmanitosti. Jedním z kroků, které by měly zvrátit tento negativní trend, je vybudování Národního centra biodiverzity. To by mělo poskytnout útočiště ohroženým druhům rostlin a živočichů a vytvořit příhodné podmínky také pro návrat některých druhů, které byly v předchozích staletích člověkem vyhubeny. Ve vyspělých zemích jsou projekty tohoto druhu v ochraně biodiverzity velmi úspěšné.

SOS Motýli

Motýli patří v České republice k nejkrásnějším, nejbarevnějším, ale také k nejohroženějším skupinám živočichů. Za posledních 60 let vyhynulo v tuzemsku 19 druhů motýlů, polovina zbylých 142 druhů je ohrožená. Kromě znečištění přírody chemií používanou v zemědělství je ohrožují také dusíkaté látky z dopravy nebo úbytek přirozených stanovišť. Pastva velkých kopytníků se ukázala jako jedna z nejúčinnějších metod, jak znovu obnovovat prostředí vhodné pro motýly.

Zelené plíce Ostravska

Od roku 2000 se v Česku opět začala zhoršovat kvalita ovzduší, především narůstají koncentrace nebezpečných jemných prachových částic. Území se zvýšenou koncentrací těchto nečistot zasahuje třetinu ČR a žijí na něm dvě třetiny obyvatel. Vlivem špinavého ovzduší ročně v zemi zemře až 12 tisíc lidí. Ostravsko patří k nejznečištěnějším lokalitám v zemi. Cílem projektu je přispět k čistotě ovzduší obnovou a vysazováním nových lesních porostů.

Alej elfů

I když se celková plocha lesů v České republice v posledních letech zvětšuje, v krajině přesto ubývá biologicky hodnotných stromů, jako jsou například duby. V přírodě chybí solitérní původní druhy stromů nebo jejich aleje, které po staletí dotvářely tvář naší krajiny. Proto jsme oživilí starou keltskou pověst, podle níž mohou lidé vidět skřítky na místech, kde rostou duby, jasan a hloh. A sázíme přirozené skupiny původních dřevin.

Evropské Serengeti

Za atraktivní přírodou se nemusí jezdit do Afriky nebo jižní Ameriky. Projekt Evropské Serengeti ukazuje, že i v České republice lze spojit ochranu vzácných lokalit s velkými zvířaty atraktivními pro veřejnost a šetrným turistickým ruchem. Stejně jako ochránáři na jiných kontinentech prostřednictvím velkých zvířat chráníme drobnější živočichy a nenápadnější stanoviště, která nejsou pro veřejnost tolik známá či atraktivní.

Rozkvetlé louky

Vidět v přírodě rozkvetlou louku je stále vzácnější. Intenzivní hnojení travních porostů v 70. a 80. letech minulého století vytlačilo pestrobarevnou mozaiku z naší krajiny a nahradilo ji dominantními druhy trav, které jsou v zemědělství využitelné jako krmivo hospodářských zvířat. V rezervacích velkých kopytníků proto vytváříme podmínky pro obnovu přirozeně pestrých kvetoucích luk. Druhy květin, které v minulých letech na konkrétních místech vyhynuly, vracíme spolu s vědci zpět do jejich původního prostředí.

KONTAKT

Adresa

Naše sídlo se nachází v Kutné Hoře, jednom z nejkrásnějších měst ve střední Evropě, zapsaném na celosvětový Seznam světového dědictví UNESCO.

Česká krajina o.p.s.
Šultysova 170
284 01 Kutná Hora
Česká republika

Web www.ceska-krajina.cz

E-mail info@ceska-krajina.cz

Tel (+420) 606 635 303

IČO 28254244

DIČ CZ28254244

BANKOVNÍ SPOJENÍ

Banka: Česká spořitelna
Č. účtu 2111959379/0800
IBAN CZ82 0800 0000 0021 1195 9379

ORGANIZACE

Ředitel

Mgr. Dalibor Dostál

Správní rada

Mgr. Tomáš Procházka
Mgr. Kateřina Volná
Mgr. Pavel Ryjáček

Dozorčí rada

Mgr. Veronika Matějková
Mgr. Alena Dědourková
Mgr. Josef Šlerka

FINANČNÍ ZPRÁVA

Výkaz zisku a ztrát:	Činnost		Celkem:
	hlavní	hospodářská:	
Náklady (v tisících Kč)			
Spotřebované nákupy a nakupované služby	1639	0	1659
Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	-500	0	-500
Osobní náklady	658	0	658
Daně a poplatky	11	0	11
Ostatní náklady	99	0	99
Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv..	2079	0	2079
Náklady celkem	3986	0	3986
Výnosy (v tisících Kč)			
Provozní dotace	2708	0	2708
Přijaté příspěvky	60	0	60
Tržby za vlastní výkony a za zboží	134	0	134
Ostatní výnosy	42	0	42
Výnosy celkem	4096	0	4096
Výsledek hospodaření před zdaněním	110	0	110
Výsledek hospodaření po zdanění	110	0	110

Rozvaha:

Aktiva (v tisících Kč)	Minulé období (1):	Běžné období (2):
Aktiva (v tisících Kč)		
Dlouhodobý majetek celkem	8150	6310
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	328	328
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	12017	11014
Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
Oprávkový k dlouhodobému majetku celkem	-4195	-5032
Krátkodobý majetek celkem	1524	6448
Zásoby celkem	105	665
Pohledávky celkem	20	1397
Krátkodobý finanční majetek celkem	1364	4344
Jiná aktiva celkem	35	42
Aktiva celkem	9674	12758
Pasiva (v tisících Kč)		
Vlastní zdroje celkem	9124	2615
Jmění celkem	9208	12589
Výsledek hospodaření celkem	-84	26
Účet hospodářského výsledku	227	0
Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení	0	110
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-311	-84
Cizí zdroje	550	143
Rezervy celkem	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	0	0
Krátkodobé závazky celkem	527	143
Jiná pasiva celkem	23	0
Pasiva celkem	9674	12758

VÝROK AUDITORA

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA k účetní závěrce společnosti Časbi krajina, s.p.a.

Zpráva o provedení účetní závěrky

Výrok auditora

Posvětil jsem audit průběhem účetní závěrky společnosti Časbi krajina, s.p.a. (dále také "Organizace") sestavené za období závěrečného účetního období, které se skládá z účetní závěrky k 31.12.2020 (výkaz zůstatků a zůstatků) a přílohy této účetní závěrky. Můj audit byl proveden podle českých předpisů, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Základní údaje

Auditor jsem prováděl v souladu s požadavky mezinárodních standardů pro audit, které jsou v souladu s požadavky Českého úřadu pro účetnictví a audit (ČÚÚA) předloženými v rámci auditu. Můj audit byl proveden podle českých předpisů, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Ostatní informace uvedené ve výkazní zprávě

Organizace informovala, že v období 1. 1. 2021 - 31. 12. 2021 byla provedena reorganizace společnosti. Reorganizace byla provedena v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

ZPRÁVA ZPRACOVÁNA SPOLU S ÚČETNÍ ZÁVĚRkou Časbi krajina, s.p.a. za období 31.12.2020. Vydána dne 15.1.2021. <https://www.casbi.cz>

Můj audit byl proveden podle českých předpisů, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku je poskytnuto v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku je poskytnuto v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku je poskytnuto v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

ZPRÁVA ZPRACOVÁNA SPOLU S ÚČETNÍ ZÁVĚRkou Časbi krajina, s.p.a. za období 31.12.2020. Vydána dne 15.1.2021. <https://www.casbi.cz>

Můj audit byl proveden podle českých předpisů, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku je poskytnuto v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku je poskytnuto v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku

Opodstatnění vydání dovozního Origináře za účetní závěrku je poskytnuto v souladu s českými předpisy, které jsou v souladu s mezinárodními standardy pro audit. Organizace je součástí skupiny společností, které jsou audity společně s ostatními společnostmi skupiny audity společně podle mezinárodních standardů pro audit.

ZPRÁVA ZPRACOVÁNA SPOLU S ÚČETNÍ ZÁVĚRkou Časbi krajina, s.p.a. za období 31.12.2020. Vydána dne 15.1.2021. <https://www.casbi.cz>

© Česká krajina 2021

Fotografie: Michal Köpping